

designing the daily digital

ontwikkelplatform voor de
Nederlandse nieuwsmedia

Innovatie moet

Meer dan ooit staat de toekomst van de nieuwsvoorziening ter discussie. Het succes van internet als informatieomgeving is de katalysator voor het herdenken van beproefde mediaconcepten. De stap van denken naar doen blijkt echter geen eenvoudige. Veel nieuwsorganisaties hebben wel geïnvesteerd in procesinnovatie, het optimaliseren van het huidige productiesysteem, maar nauwelijks in de minstens zo noodzakelijke product vernieuwing.

Media zullen een andere manier van kijken naar en reageren op de externe omgeving moeten bewerkstelligen: strategische innovatie, gedragen door een visie op informatieverschaffing in het digitale tijdperk. Tegelijkertijd dient ook het 'hoe' veel aandacht te krijgen: andere functieprofielen, slimmer organiseren, vernieuwen als routine. Deze sociale innovatie verankert de termijnvisies in het dagelijks beleid. Het 3D-project (Designing the Daily Digital) biedt de Nederlandse media een unieke ontwikkelomgeving voor deze transformatie naar digitale condities.

Meer weten? Meedoen?

Projectsecretariaat:

Anke Eyck

a.eyck@hszuyd.nl

043 - 3466250 (per 7 juli 2009)

www.DailyDigitalDesign.com

Infonomics & New Media, Hogeschool Zuyd

Jan Bierhoff

jan.bierhoff@hszuyd.nl

TNO

Valerie Frissen

valerie.frissen@tno.nl

Mijke Slot

mijke.slot@tno.nl

CrossMedia Content, Hogeschool Utrecht

Piet Bakker

piet.bakker@uva.nl

Nieuws vernieuwt

'Designing the Daily Digital' (kortweg '3D') biedt aan de Nederlandse media een ontwikkelomgeving voor innovatieve toepassingen. Informatieverschaffing verschuift van distributie naar interactie, van product- naar dienstgericht, van monomedia naar multimedia. De consequenties van die ingrijpende verandering komen ruim aan bod in dit R&D-project. De activiteiten richten zich op zowel het managementniveau, de journalistieke werkvloer als de commerciële en/of marketingdiensten. Het 3D-project bouwt voort op het recent afgeronde MePaper, waarin journalistieke formats voor e-readers zijn ontwikkeld. In het tweejarige vervolgtraject (2009 - 2011) blijft de aandacht voor de journalistiek, maar zal ook gericht gezocht worden naar veranderstrategieën, vormen van interactief adverteren en nieuwe bedrijfsmodellen.

Media convergeren

De transformatie naar digitale condities is op dit moment vooral voor de gedrukte media actueel, maar raakt uiteindelijk alle nieuwsproducenten, dus ook omroepen, internetmedia en de diverse toeleverbedrijven van de informatiesector. Het 3D-project benadrukt dit gedeelde belang, wil een dieper inzicht in de karakteristieken van elektronische informatieverschaffing bewerkstelligen en concrete handelingsperspectieven schetsen. Dat geschiedt op pre concurrentieel niveau, met aandacht voor die kenmerken, ontwikkelingen en scenario's die voor alle partijen een gegeven zijn. In het verlengde hiervan kunnen deelnemende media hun eigen strategie bepalen, indien gewenst ondersteund door het projectteam.

Ontwikkelomgeving

De hier geschetste transformatie van het nieuwsbedrijf is even onvermijdelijk als onoverzichtelijk. Dat vraagt om onderzoek en ontwikkeling. In kort bestek biedt 3D de volgende voorzieningen:

- een denktank voor strategische visieontwikkeling en innovatie: de **3D Academy**
- een ontwerpstudio voor het ontwikkelen van innovatieve digitale toepassingen en het testen van prototypes met informatiegebruikers: het **3D Lab**
- een rekenkamer voor digitale bedrijfsmodellen: de **3D Business suite**

Op deze wijze is er aandacht voor de gehele productiecycclus en waardeketen: het vergaren, produceren, bewerken, beheren, publiceren, exploiteren en consumeren van nieuws.

Projectstructuur

Het 3D-project wordt beleidsmatig en financieel gesteund door het Stimuleringsfonds voor de Pers. De projectstructuur is als volgt: een stuurgroep waarin sectororganisaties het project monitoren, een divers samengestelde klankbordgroep van participerende mediaorganisaties en een kerngroep met drie uitvoerende R&D-partners.

In de **stuurgroep** hebben gevestigde partijen zoals NDP, NVJ, NOS, NNP en het Genootschap van Hoofdredacteuren zitting, maar ook recent gelanceerde organisaties en professionele werkverbanden zoals Dutch Media Professionals en het Interactive Advertising Bureau. Voor de **klankbordgroep** wordt gestreefd naar deelname van 25 - 30 organisaties, oude en nieuwe mediabedrijven, die alle de gelegenheid krijgen om een drietal personen af te vaardigen. De uitvoerende **kerngroep** bestaat uit:

- Infonomics & New Media, Hogeschool Zuyd, Maastricht
- TNO, Delft
- CrossMedia Content, Hogeschool Utrecht, Utrecht.

Community of Practice

In de verschillende 3D-werkpakketten is een reeks activiteiten samengebracht, in eerste instantie voor projectdeelnemers maar uiteindelijk voor de gehele nieuwssector. Vanuit iedere deelnemende titel kan een vertegenwoordiging van het management, de journalistieke productie en de marketingafdeling worden ingezet. Samen vormen ze een groep van rond de 100 innovatieve professionals die de komende twee jaar de voorwaarden voor digitale nieuwsproductie bediscussiëren en oplossingen concreet vormgeven. Persoonlijk contact is er in thematische workshops, bij bedrijfsbezoeken en op projectconferenties. Online zijn leden van de ontwikkelgemeenschap voortdurend met elkaar in discussie over nieuwe ideeën, marktontwikkelingen en innovatieve producten.

Kosten en baten

Het merendeel van de kosten wordt gedragen door het Stimuleringsfonds voor de Pers. Deelname aan het R&D-project is mogelijk door betaling van een eenmalige bijdrage van 5000 euro. Daarmee kunnen de genoemde drie leden van een nieuwsorganisatie participeren in alle generieke projectactiviteiten en daarnaast een beroep doen op de ontwikkelstudio, het gebruikerslab en de financiële expertise op nader overeen te komen termen. De voor individuele media geleverde expertise zal op basis van kostprijs worden verrekend.

Overzicht projectactiviteiten

de 3D Community of Practice

- online discussieplatform voor de driehoek management, journalistiek en marketing, met feitelijke informatie, overzichten, best practices en standpunten van hoofdrolspelers.
- kennisbank, met beschrijvingen van innovatieve uitgangspunten in Nederland en elders in de wereld. Informatie wordt aangevuld met audiovisuele toelichting en demo's van nieuwe toepassingen.
- het professionele debat wordt in samenwerking met De Nieuwe Reporter, UvA, vormgegeven.

de 3D Academy

- acht workshops, gespreid over een periode van twee jaar, met vier centrale thema's: veranderstrategieën, innovatief nieuws produceren, de nieuwe mediaconsument en scenario's voor digitaal uitgeven.
- studies, databestanden, en aan het eind van de reeks samenvatting van materiaal, presentaties en discussies in een handboek media-innovatie.
- coördinerende onderzoeksgroep is TNO.

het 3D Lab

- ontwikkelomgeving voor digitale nieuwsformats, toepassingen voor diverse mobiele informatiedragers: netbooks, e-readers, smart phones.
- testomgeving voor innovatieve oplossingen; proefgebruikers evalueren de gebruiksvriendelijkheid, relevantie en aantrekkelijkheid van prototypes. Het 3D Lab wordt gefaciliteerd door Industrial Design, TUE, Eindhoven.
- behoudens voor R&D in de open ontwikkelomgeving is het 3D Lab ook beschikbaar voor partijen die het (deels) ontwikkelen of testen in opdracht willen geven. Daarvoor worden per contact afspraken gemaakt.
- coördinerende onderzoeksgroep is Infonomics & New Media.

de 3D Business suite

- dataverzameling en strategische analyse van bedrijfsmodellen voor elektronisch publiceren.
- rekenvoorbeelden voor de overstap van analoge naar digitale nieuwsproductie.
- transitie scenario's voor individuele nieuwsorganisaties (deze service is op aanvraag, in overleg).
- coördinerende onderzoeksgroep is CrossMedia Content.

de 3D conferenties

- gedurende de looptijd van het project zal ruim met vakgenoten worden gecommuniceerd. Een eerste bijeenkomst, medio mei 2010, gaat in op digitale verdienmodellen.
- aan het eind van het project zal een conferentie plaatsvinden, waarin de nadruk ligt op professioneel publiceren in het internettijdperk. Deze afsluitende bijeenkomst zal ook ingaan op media-innovatie in omliggende landen.
- presentaties op de diverse podia van professionele organisaties (jaarcongressen, thematische bijeenkomsten), in samenwerking met de 3D Stuurgroep.
- behoudens de fysieke bijeenkomsten zijn er gedurende de looptijd van het project ook specifieke sites / weblogs, waaronder: www.dailydigitaldesign.com (voorbeelden van geslaagde projecten), www.newspaperinnovation.com (over gratis nieuws) en www.mediumscreen.com (over e-readers).
- met de World Association of Newspapers wordt overlegd over de instelling van een internationale volgersgroep: experimenterende nieuwsmakers die hun vernieuwingsprojecten willen delen met de voorhoede van de Nederlandse media.